

Heilige Drie-eenheid

Joh. 3, 16-18

Etiketten, broeders en zusters in Christus, zijn nuttige dingen. Ze zitten op producten om aan te geven wat het is, of wat erin zit. En soms ook wat de kwaliteit is. En die is, als we de maker en verkoper van het product willen geloven, natuurlijk altijd hoog. Ja, we vinden etiketten zó nuttig dat we ze ook nogal eens gebruiken voor mensen. Want dat maakt ze zo lekker herkenbaar voor ons. Vooral als het om mensen gaat die anders zijn dan wijzelf. En dan vinden we de kwaliteit níet altijd zo hoog. Wat etiketten gemeen hebben, is dat ze een eenzijdig beeld geven van de mens. Terwijl er juist niets veelzijdiger is dan de mens. Ik kom daar straks nog op terug.

We kunnen ook etiketten plakken op God. En die kunnen nogal uiteenlopen. Denk bijvoorbeeld maar aan de straffende God aan de ene kant en de barmhartige God aan de andere kant. Je zou deze etiketten, of namen voor God, projecties kunnen noemen van menselijke gemoedstoestanden, die nu eenmaal ook sterk uiteenlopen. En: je hebt nu eenmaal een naam nodig om met iemand, dus ook met God, in contact te kunnen treden. Hoe moet je iemand anders aanspreken? Hoe kun je anders over iemand spreken?

Zo dacht ook Mozes erover, toen hij geroepen werd om het volk Israël uit Egypte te leiden. Hij vroeg toen, eigenlijk heel gewoon: “Wie kan ik zeggen die me gestuurd heeft?” En God antwoordt: “Ik Ben” heeft je gestuurd. Dat wil zeggen: je zult spreken in naam van iemand die er is voor jullie, en, voegt God er aan toe: Ik ben een barmhartige en medelijdende God, groot in liefde en trouw. Daarmee geeft God als het ware een uitleg van zijn Naam. En pas dan buigt Mozes zich neer en durft te vragen: God, trek met ons mee en vergeef ons onze zonden.

Ook Jezus zelf had behoefte om God met een Naam aan te spreken. Hij koos bij voorkeur voor de naam: Vader. Hij wilde daarmee de meest intieme, liefdevolle vertrouwensrelatie uitdrukken. En de leerlingen zijn deze zelfde relatie gaan ervaren met de Zoon: Jezus zelf. Zo is Hij voor de kerk, dus voor ons, de tastbare verpersoonlijking geworden van de liefdevolle nabijheid van God bij de mensen. In Jezus Christus trekt God met ons mee, elke dag weer. Niet lijfelijk, maar wel in de Geest (de derde naam). Dank zij het geloof dat Jezus als Heilige Geest bij ons blijft, is de gemeenschap van Christenen kunnen ontstaan, tegen de verdrukking in en ondanks onderlinge tegenstellingen. Tot op de dag van vandaag! De gemeenschap van de H. Geest wil dan ook uitdrukken dat je eigenlijk niet in je eentje kunt geloven. Dat je daar altijd anderen bij nodig hebt. Geloven is dus altijd een relationele aangelegenheid. Vanuit dit geloof groeit gemeenschap. Een gemeenschap die vrij maakt.

In deze zin zegt Johannes in het evangelie dat God zijn Zoon heeft gezonden, niet om te oordelen, maar om te redden, dat wil zeggen vrij te maken. Wat kunnen wij dan anders doen dan in dezelfde geest handelen: niet oordelen, maar elkaar vrijmaken? Of met andere woorden: geen etiketten op elkaar plakken, die de mens immers op één punt vastleggen en die onrecht doen aan de hele mens? En dit geldt

de huisgenoot, de buurvrouw of -man, en de vreemdeling. Gaan we onszelf maar na. Voelen wij onszelf ook niet schromelijk tekort gedaan als anderen een etiket op óns plakken? Want we zijn toch veel meer dan dat? Welnu, laten we dan ook naar de ander kijken als naar een héél mens zoals die is: geschapen naar Gods beeld, die immers ook heet: Hij die is! Die alle namen in zich verenigt. Ook de namen van de Drie-eenheid.

Jan van de Laar, pastor